

kreditkommission og skaffet ca. 9 Mill. Kr. til Veje til Udlaan i Prioriteter gennem Sparekasserne. Jeg er ikke sikker paa, om man ikke burde have fortsat ad denne Vej, men dette er jo ikke det afgørende. Den ærede Ordfører for Venstre nævnte, at der vil blive stillet Forslag om Lovforslagets Henvisning til Udvalg, hvor der altsaa vil blive Lejlighed til at beskæftige sig med dette Spørgsmaal.

Hvad angaar Lovforslaget om Hypoteklaanefonden, kan jeg tiltræde det meste af, hvad den ærede Ordfører for Venstre har sagt derom. Jeg erkender, at det er et stort og godt Forslag, at det er meget, at man her skaffer 20 Mill. Kr. til Raadighed for Landbruget i Sønderjylland. Jeg kunde blot ønske, at den højtærede Regering kunde skaffe et lige saa stort Beløb til, saaledes at den her tilsigtede Hjælp kunde omfatte samtlige Landbrugere her i Landet. Betingelserne er, som sagt, gode, og efter hvad jeg har hørt, er det fra Livsforsikringsselskabernes Side antydnet, at naar man har anstrengt sig saa meget, som man her har gjort, var det ogsaa noget af et nationalt Offer, der blev bragt. Jeg er dog tilbøjelig til at tro, at dette har overrasket noget i alle Landets Dele. Det er jo en Kendsgerning, at det i det hele har været meget smaat med Kapital ogsaa i det gamle Land. Mange, mange Landbrugere har i Aar søgt rundt fra det ene Pengeinstitut til det andet for at opnaa Laan, og det maa derfor forbavse, at der dog har været saa mange kontante Penge til Raadighed, at man har kunnet skaffe dette Laan.

I § 4, 2det Stykke, i Lovforslaget om Oprettelse af Sønderjydske Hypoteklaanefond staar der, at Fonden optager et Laan, der svarer til 10 pCt. af Fondens Udlaan, og dette Beløb henlægges i Stats- og Kreditforeningsobligationer som en særlig Risiko-udligningsfond. Jeg vil gerne spørge den højtærede Regering, om man ikke kunde vente med at optage dette Laan, indtil man saa, hvorledes det gik med Hensyn til Tab. Det er jo ikke en Gang sikkert, at der bliver Brug for disse Penge. Jeg er ikke enig med den ærede Ordfører for Venstre, naar han siger, at den i § 8 foreslaaede Direktion væsentlig bør bestaa af Mænd, der er bosiddende i Sønderjylland. Det er jo meget store Beløb, her er Tale om, og det er da ganske naturligt, at Rigsdagen her som paa saa mange andre Omraader sikrer sig nogen Indflydelse. Det samme gælder med Hensyn til Kontrolkomiteen, som skal bestaa af femten Medlemmer.

Selve Udlaansbetingelserne har jeg intet synderligt at indvende imod. Hovedsynspunktet maa dog efter min Opfattelse være, at hvad der er finansielt usundt, maa naturligvis bortskæres, men jeg erkender ligesom den ærede Ordfører for Venstre, at Flid og Dygtighed kan hjælpe en Mand over Vanskelighederne. Ligeledes maa jeg fremhæve, at med Hensyn til Laansøgerne maa der naturligvis ikke gøres nogen Forskel paa tyske og danske. De er alle *danske Statsborgere*, og som saadanne maa de behandles. Laanene maa ydes uden Hensyn til nationalt Sindelag.

Jeg skal slutte min Omtale af Lovforslaget om Oprettelse af Sønderjydske Hypoteklaanefond med at sige, at ogsaa jeg kan som sønderjydske Rigsdagsmand takke den højtærede Regering, fordi den har forelagt dette Lovforslag. Det er efter min Mening et godt Forslag, og det, der her foreslaas, er vist det meste af, hvad man i Øjeblikket er i Stand til at yde. Idet jeg gaar ud fra, at der vil blive et godt Samarbejde mellem Akkordudvalgene og Ledelsen af Hypoteklaanefonden, haaber jeg, at de allerfleste Vanskeligheder for Landbruget i Sønderjylland herved maa blive overvundet. Der føres for Tiden i Sønderjylland en Kamp om Jorden, men den maa efter min Mening udelukkende ses under et nationalt Synspunkt. Det Vogelgesangske Kreditinstitut har jo begyndt denne Kamp; men nu er der, specielt paa Initiativ af Hr. H. P. Hanssen og andre gode Mænd i Sønderjylland, stiftet et Landeværn, som efter min Formening danner en passende Modvægt til det Vogelgesangske Kreditinstitut. Jeg har megen Sympati for Landeværnets Virksomhed, og i den Resolution, som blev vedtaget paa Mødet i Aabenraa, findes bl. a. den Passus, at Foreningens Formaal er at hjælpe danske Landmænd til at bevare og erhverve deres eget Hjem. At erhverve eget Hjem i Sønderjylland er en Opgave, som særlig fra Landarbejdernes Side dernede bliver imødeset med megen Interesse; men jeg vil dog sige om den Bevægelse og den Agitation, der nu føres for Landeværnet her oppe Nord for den gamle Grænse, at det forekommer mig, at man slaar vel stærkt paa de nationale Strenge. Jeg tror, at dersom det skal være en Folkebevægelse, der skal vinde Tilslutning hos alle politiske Partier og i alle Lejre, saa vil det være klogt, om der gaas lidt stille med Dørene, ja, det var maaske heller ingen Skade til, om Pressen svøbte lidt Bomuld om Penne-skafterne; for nationale Stemninger kan man ikke leve paa i det lange Løb. Jeg er